

Seminář č. 10 – Věcná práva

a) Teoretické otázky a náměty k diskusi:

1. Vymezte charakteristické znaky věcných práv a zařaďte je do systému občanského práva.
2. Vypočítejte druhy věcných práv, je výčet taxativní nebo demonstrativní?
3. Charakterizujte vlastnické právo a jeho limity.
4. Odlište postavení vlastníka a správce svěřenského fondu?
5. Rozlište jednotlivá kritéria dělení způsobů nabývání vlastnického práva.
6. Rozeberte rozdíl mezi převodem a přechodem vlastnického práva.
7. Stanovte rozdíly mezi obligačními a translačními účinky smlouvy o převodu vlastnického práva.
8. Při charakteristice nabývání vlastnického práva smlouvou zdůvodněte rozdíly v nabývání věcí movitých a nemovitých.
9. Katastr nemovitostí je veřejný seznam. Co znamená slovo „veřejný“ a co „seznam“?
10. Jakým způsobem zákon řeší kolizi vlastnických práv? V zákoně najdete tzv. generální klausuli sousedských práv.
11. Zabývejte se předpoklady nabytí vlastnického práva vydržením.
12. Charakterizujte prostředky ochrany vlastnického práva.
13. Prostudujte argumentaci v nálezu I. ÚS 2219/2012 (samostatný soubor v IS) a zamyslete se nad kolizí práva vlastníka a dobrověrného nabyvatele. Jak řeší tuto kolizi platné právo?

b) Praktické příklady:

1. Adam T. byl v noci probuzen hlukem na dvoře svého rodinného domku. Když vyšel ven, zjistil, že do kurníku na dvoře vnikl sousedův pes, který napadl slepice a několik jich zadávil.

a) Popište možnosti ochrany subjektivních práv občana.

b) Zvolte v této souvislosti postup občana Adama T. k ochraně jeho práv přiměřený situaci v souladu s normami občanského práva.

2. Josef P. podal u příslušného soudu žalobu, jíž se domáhal, aby jeho soused Rostislav T., vlastník psa, který neustále štěkal, učinil opatření, aby pes nerušil své okolí. Požadoval, aby ve výroku rozsudku bylo formulováno, že pes může štěkat pouze max. 1/2 hodiny čistého času denně a nesmí štěkat v době nočního klidu od 22. 00 do 6. 00 a kolem poledne od 12. 00 do 14. 00.

V roli samosoudce se zamyslete nad danou situací.

3. Má vlastník stromu, jehož větve přesahují na sousední pozemek, právo ocesávat plody tohoto stromu ze sousedního pozemku? Z jakého ustanovení občanského zákoníku by takové oprávnění bylo možno dovodit? Pokud dospějete k závěru, že vlastník stromu takové právo

nemá, určete, zda a případně jak se může domáhat alespoň plodů tohoto stromu spadlých na sousedovu zahradu.

4. Erik P., jehož pozemky sousedily s pozemky zemědělského družstva, zjistil, že zaměstnanci družstva počali na pozemky v blízkosti studny, z níž Erik P. čerpal pitnou vodu, navážet chlévskou mrvu a zakládat polní složiště mrvy, takže hrozilo akutní nebezpečí, že organické nečistoty mohou proniknout do studny na jeho pozemku.

Zvažte adekvátní postup k ochraně zájmů Erika P.

5. Karel K. začal se stavbou garáže přímo na hranici pozemků, které vlastnil Miloš M. Tuto stavbu začal navíc stavět bez stavebního povolení. Z dosavadního provedení bylo zřejmé, že se bude jednat o stavbu, která v případě, že bude postavena, zastíní nikoli nepodstatnou část pozemku pana Miloše M. Jak může Miloš M. bránit takovému postupu?

6. Sousedé Karel K. a Miloš M. se nemohou shodnout, kudy vede hranice mezi jejich pozemky. Tato hranice skutečně není objektivně seznatelná a je pochybná a nelze ji zjistit jinak než na bázi slušného uvážení. Kdo má v takovém případě hranici určit? Podle jakých ustanovení? Jak by se změnila situace, kdyby byla hranice sice sporná, ale objektivně zjistitelná?